

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301

Att.: Marte Lundsbakken

Ansvarlig advokat:
Peter Aall Simonsen

Vår ref.:
72426 501 PES/BJA

Deres ref.: 200700282-
21 og 200701246-89

Oslo
9. juli 2021

Ferdigbehandling av søknad om endring av anleggskonsesjon

1 Innledning

Vi viser til anleggskonsesjon gitt til Raudfjell Vind AS (tidligere Norsk Miljøkraft Raudfjell AS) 11. mai 2012 sak nr. 200701247-89 og anleggskonsesjon gitt til Tromsø Vind AS (tidligere Norsk Miljøkraft Tromsø) 17. april 2015 sak nr. 200700282-21 tilknyttet bygging og drift av henholdsvis Raudfjell vindkraftverk og Kvitfjell vindkraftverk (heretter sammen "**Vindkraftverkene**").

Videre vises det til søknad om endring av begge konsesjonene datert 21. september 2017 ("**Søknaden**"), hvor det ble søkt om forlengelse av konsesjonstiden, samt endringer i transformatorytelser og om økning av spenning i internnettet.

Det lå da allerede inne en søknad om endret adkomstvei (søknad av 17. juli 2017) som var ute på høring. Oppdatert MTA- og detaljplan som reflekterte ny adkomstvei var under utarbeidelse, og prosjektselskapene var i dialog med NVE om innholdet av disse planene. Endringen av adkomstvei var begrunnet av betydelig miljømessige og økonomiske forbedringer som oversteg trafikale ulemper, men saken fikk likevel stort fokus. NVE satte derfor Søknaden i bero.

Vindkraftverkernes MTA- og detaljplan datert den 3. november 2017¹ referer til Søknaden, og bygger på en konsesjonstid på 30 år, samt endring av transformatorytelser og økning i spenning i det interne kabelnettet slik disse fremkommer av Søknaden. MTA- og detaljplan ble sendt på høring 9. november 2017 og godkjent av NVE den 19. april 2018. NVEs vedtak ble påklaget og først 13. mars 2020 fattet OED vedtak om at klagen ikke førte frem og at NVEs vedtak fastholdes.

Hverken NVE eller OED reiste innvendinger mot forlenget konsesjonstid eller tekniske endringer i forbindelse med MTA- og detaljplanbehandlingen.

NVE har nå varslet at de vil gjenoppta ferdigbehandlingen av Søknaden. Det er etter vårt syn bra at konsesjonen nå også oppdateres og reflekterer disse forhold.

Vi vil her komme med noen kommentarer til Søknaden, herunder bekrefte korrekte tekniske data tilknyttet transformatorer og spenninger på det interne kabelnettet.

¹ MTA OG DETALJPLAN KVI TFJELL OG RAUDFJELL VINDKRAFTVERK ([2217444 \(nve.no\)](https://nve.no/2217444)).

2 Forlengelse av konsesjon

2.1 Relevante forhold

2.1.1 Teknisk levetid og økt produksjon

NVEs tidligere praksis tilknyttet lengde på anleggskonsesjoner baserte seg på en antatt teknisk levetid på maksimalt 25 år for vindturbinene. De her aktuelle Vindkraftverkene konsesjonsperiode på 25 år var også basert på denne antagelsen.²

Turbintypene som er blitt montert på Kvitfjell og Raudfjell er imidlertid designet, bygget og opereres på basis av en forventet levetid på 30 år. En slik levetid er også de siste årene blitt bransjestandard for produsenter av vindturbiner for tilsvarende forhold som Kvitfjell og Raudfjell. Turbinfundamentene er også designet og bygget for en levetid på 30 år.

En videre drift av Vindkraftverkene i fem år vil totalt tilføre nærmere 4,0 TWh med fornybar energi til landets kraftforsyning basert på de samme kapitalinvesteringene og de samme naturinngrepene. Eiernes beslutning om å investere i Vindkraftverkene er foretatt med basis i en driftslengde på 30 år som også er gjenspeilet i MTA- og detaljplaner og drifts- og serviceavtaler mm.

En driftstid på 25 år vil gi en suboptimal utnyttelse av materialene og komponentene i vindturbinene, transformatorer, bygg og fundamenter, sammenlignet med en driftstid på 30 år. Det skyldes at man vil legge om driften og ta ned graden av vedlikehold og utskiftninger slikt at disse er tilpasset en levetid på 25 år. Det er liten vits i å investere i turbinene for å sikre de 30 års levetid når de uansett skal fjernes etter 25 år.

2.1.2 Drift- og driftsavtaler basert på 30 år

Det er inngått driftsavtaler med Siemens Gamesa hvor de forplikter seg til å drive turbinene i 30 år, hvilket gjenspeiles i hvordan anlegget driftes med hensyn til drift, vedlikehold og utskiftninger. Dersom konsesjonstiden, og således også driftstid, hadde vært 25 år, vil hele service-programmet måtte legges om og siktes inn mot at turbinene er utgåtte etter 25 år.

2.1.3 Natur og miljø

Den estimerte produksjonen på nærmere 4,0 TWh de siste fem årene forutsetter ingen fysiske endringer i anlegget, konsesjonsområdet eller nye naturinngrep.

Det understrekes også at NVE i sin gjennomgang av konsekvensutredningen for Raudfjell vindkraftverk mente virkningene på fuglelivet ville være størst under anleggsfasen, og mindre ved driftsfasen.³ Virkningene av vindkraftutbygging for fugl på Raudfjell ble karakterisert som beskjedne.⁴

Utbyggingen av Kvitfjell vindkraftverk ble antatt å gi små konsekvenser for trekkende fugl, og NVE sluttet seg til konsekvensutredningens konklusjon om at kollisjoner mellom fugl og vindmøllene ikke ville være et stort problem.⁵ Det er etter vårt syn ikke grunnlag for å anta at en forlengelse av

² Se bl.a. konsesjonssøknad av 28. mars 2006 side 79.

³ Jf. Bakgrunn for vedtak: *Norsk Miljøkraft Raudfjell AS —Raudfjell vindkraftverk. Sammenfatning av høringsuttalelser og bakgrunn for vedtak*, side 60.

⁴ Ibid. side 63.

⁵ Jf. Bakgrunn for vedtak: *Norsk Miljøkraft Tromsø: Kvitfjell vindkraftverk – konsekvensutredning og konsesjonssøknad. Sammenfatning av høringsuttalelser og bakgrunn for konsesjonsvedtak*, side 22.

konsesjonsperioden medfører noen ny eller særskilt ekstrabelastning på fuglelivet i området de siste fem årene sammenlignet med de første 25 årene.

Når det gjelder den øvrige naturpåvirkningen, ble Vindkraftverkene heller ikke ansett å medføre vesentlige samlede virkninger for annen fauna eller naturtyper i planområdene og tilgrensende områder.⁶

2.1.4 *Grunneierforhold*

Grunneieravtalene gir prosjektselskapene rett til å leie grunnen i opptil 100 år totalt, og hensyntar dermed prosjektselskapenes interesse i å søke om forlengelse.

2.1.5 *Nettselskaper*

Som nevnt under tar anleggene ned nettapet og øker forsyningssikkerheten i regionen. Det er således også i nettselskapenes interesse at det drives ut sin levealder. Det vises her til Arvas uttalelse av 1. juli 2021, hvor nettselskapet stiller seg positive til forlengelsen av konsesjonen.

Vedlegg 1: Uttalelse fra Arva AS vedrørende forlengelse av konsesjonstiden for Raudfjell og Kvitfjell vindpark

2.1.6 *Forsyningssikkerhet*

Forlengelse av konsesjonsperioden vil utgjøre et positivt bidrag til forsyningssikkerheten i regionen, slik det ble påpekt i den samlede vurderingen av Raudfjell vindkraftverk.⁷ Det er forventet en omfattende næringsutvikling i regionen med blant annet en tredobling av strømforbruket på nordlige del av Senja frem mot 2030.⁸ I lys av den planlagte nettutviklingen i området for å imøtegå den økte kraftteterspørselen, fremstår en full utnyttelse av turbinenes levetid som samfunnsmessig rasjonelt. En forlengelse av Vindkraftverkernes konsesjonsperiode til 30 år på nåværende tidspunkt vil også gi større forutsigbarhet til både Arva AS som regional netteier, og øvrige aktører i kraftmarkedet som har behov for langsiktig planlegging.

2.1.7 *Avvikling og fjerning*

Det presiseres at en utvidelse av driftstiden med 5 år ikke påvirker de allerede pålagte avviklings- og fjerningsforpliktelser ved konsesjonstidens utløp.

2.1.8 *Skatteinntekter*

En forlengelse av driftstiden med 5 år, uten tilleggsinvesteringer, vil øke skatteinntektene til både Tromsø kommune og staten.

⁶ Bakgrunn for vedtak: Norsk Miljøkraft Raudfjell AS —Raudfjell vindkraftverk. Sammenfatning av høringsuttalelser og bakgrunn for vedtak side 63.

⁷ Ibid. side 75.

⁸ Se Arva AS konsesjonssøknad: 132 kV kraftledning Silsand/Brensholmen - til ny transformatorstasjon ved Botnhamn, side 18 flg.

2.2 Praksis

NVE har etter det vi kan konstatere gjennomgående, med unntak for Guleslettene (vedtak av 11.12.2020), gitt forlengelse. I alle følgende saker er driftsperioden forlenget fra 25 til 30 år; Smøla (28.04.2017), Songkjølen (03.07.2018), Haram (vedtak av 30.08.2019), Andmyran (vedtak 05.09.2019) og nå nylig Øyfjellet (16.02.2021).

For så vidt gjelder Guleslettene-saken er denne særegen. I avslaget trekker NVE frem at det er ett særlig vilkår i anleggskonsesjonen om gjennomføring av etterundersøkelser med hensyn til virkningen av vindkraftverket på *trekkende fugl*. Trekkende fugl har da vært et særlig tema tilknyttet vurderingen av konsesjonssøknaden. Videre viser NVE til krevende vindforhold som kan påvirke vindturbinenes levetid. På bakgrunn av disse konkrete forholdene ble søknaden avslått. NVE legger i avslaget vekt på at selskapet kunne søke på nytt på et senere tidspunkt, etter at bedre dokumentasjon omkring fugletrekk foreligger.

Tidligere behandlinger av konsesjonssøknader og MTA- og detaljplanbehandling tilknyttet Vindkraftverkene har ikke avdekket tilsvarende særlige forhold. Siemens Gamesa har inngående kunnskap om vindforholdene tilknyttet Vindkraftverkene, og har påtatt seg en drifts- og vedlikeholdsavtale på 30 år. Den foreløpige driften av Vindkraftverkene har bekreftet og stadfestet informasjonen og prognosene om vindforholdene som ble lagt til grunn i Søknaden. Det er dermed ikke avdekket noe avvik som skulle tilsi at forutsetningene i Søknaden om en drift i 30 år har endret seg.

3 Transformatorytelse og spenning i kabelnettet

Vi kan bekrefte at det ikke er behov for endringer for så vidt gjelder Søknadens beskrivelse av justeringer tilknyttet opprinnelige angivelser i konsesjonene for så vidt gjelder transformatorytelse og spenninger i det interne kabelnettet. De tekniske oppdateringer er som gjengitt nedenfor:

Transformatorer

Prosjekt / konsesjon	Gjeldende konsesjon	Endret til
Kvitfjell (Tromsø Vind AS)	En transformatorstasjon med 2 stk. transformatorer med hver ytelse 70 MVA og omsetning 132/22, 33 eller 45 kV; En transformatorstasjon med 1 stk. transformatorer hver med ytelse 70 MVA og omsetning 132/22, 33 eller 45 kV.	En transformatorstasjon med 2 stk. transformatorer hver med ytelse 115 MVA og omsetning 132/33 kV.
Raudfjell (Raudfjell Vind AS)	Inntil tre transformatorstasjoner internt i vindkraftverket, hver med omsetning 132/22 kV og ytelse 60 MVA.	En transformatorstasjon med omsetning 132/33 kV og ytelse 95 MVA.

Spenning i det interne kabelnettet

Prosjekt / konsesjon	Gjeldende konsesjon	Endret til
Kvitfjell (Tromsø Vind AS)	Spennings, 22, 33 eller 45 kV.	(ingen endring)
Raudfjell (Raudfjell Vind AS)	Spennings 22 kV	Spennings 33 kV

4 Avslutning

Det ble uttrykt fra NVEs side da Søknaden ble stilt i bero at det kunne forventes at konsesjonstiden ville bli forlenget. Vi kan ikke se at en oppdatering av konsesjonen i tråd med det som allerede er reflektert i tidligere saksbehandling av MTA- og detaljplan kan ha noen nye virkninger som ikke er kommentert og saksbehandlet. Det påpekes også at høringsuttalelser til MTA-planen kommenterer søknaden om fristforlengelse.

Søknadens materielle innhold, dvs. lengde og tekniske forhold, er som nevnt reflektert i tidligere saksbehandling og det blir riktig at konsesjonen oppdateres til å reflektere disse forholdene.

En forlengelse av konsesjonstiden er utvilsomt samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål eller ved behov for ytterligere opplysninger.

Med vennlig hilsen

Simonsen Vogt Wiig

Peter Aall Simonsen

Partner - advokat

pes@svw.no

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS
Filipstad Brygge 1
0252 Oslo

Deres referanse
Peter Aall Simonsen

Deres dato
30.06.2021

Vår referanse
Ole Pettersen

Vår dato
01.07.2021

Uttalelse vedrørende forlengelse av konsesjonstiden for Raudfjell og Kvittfjell vindpark

I forbindelse med konsesjonærens arbeid med å søke om forlenget konsesjon fra 25 år til 30 år for vindkraftproduksjonen på Raudfjell og Kvittfjell vil Arva AS som lokal og tilgrenset områdekonsesjonær stille seg positiv til en slik forlengelse. Dette begrunnes i hovedsak av vindparkens systemmessige positive bidrag i nærliggende kraftsystem, med hhv. Tromsø og Senja/Finnfjordbotn som nærliggende lasttyngdepunkter. Sistnevnte forventes tilkoblet dagens innmatingspunkt i løpet av kommende 10 års periode, jf. pågående konsesjonssak, NVE ref. 201834798.

Videre vurderes ikke en forlengelse på 5 år levetid for vindparken å ha vesentlige økonomiske konsekvenser for allerede etablerte nettanlegg, da levetiden for de fleste av disse komponentene har teknisk levetid utover 30 år.

Med vennlig hilsen
Arva AS

Fredd Arnesen
Avd. leder Nettstrategi

Frode Årdal
Områdeansvarlig